

ΟΜΙΛΟΣ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2023

	ΟΝ/ΜΟ			
	ΜΑΘΗΜΑ	ΛΑΤΙΝΙΚΑ		
	ΤΑΞΗ	Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ		
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	19/04/2023	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	3 ΩΡΕΣ

ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΚΕΙΜΕΝΑ

A. Marco Tullio Cicerone et Gaio Antonio consulibus, Lucius Sergius Catilina, nobilissimi **generis** vir sed ingenii pravissimi, contra rem publicam coniuravit. Eum clari quidam sed improbi viri consecuti erant. Catilina a Cicerone ex urbe expulsus est. Socii eius deprehensi sunt, et in carcere strangulati sunt.

B. Tandem corvus salutationem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit. Audita salutatione Caesar dixit: « Domi satis **salutationum** talium audio ». Tum venit corvo in mentem verborum domini sui: « Oleum et operam perdidit ». Ad haec verba Augustus risit emitque avem tanti, **quanti** nullam adhuc emerat.

Γ. quae iacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet. Quam multas imagines fortissimorum virorum – non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum – scriptores et Graeci et Latini **nobis** reliquerunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam.

Δ. . Etsi super vestem earum deprehendit canos, tamen Augustus dissimulavit eos vidisse et aliis **sermonibus** tempus extraxit, donec induxit mentionem aetatis. Tum interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva. Cum illa respondisset «ego, pater, cana esse malo», mendacium illi pater obiecit: «Non dubito quin calva esse nolis. Quid ergo non times ne istae te calvam faciant ?»

ΘΕΜΑ Α

Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των παραπάνω κειμένων.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

B1α. Πού οφείλονται οι ομοιότητες της Λατινικής με την Ελληνική γλώσσα ;

Μονάδες 5

B1β. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πληροφορία και δίπλα του τη λέξη **Σωστό**, αν η πληροφορία είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πληροφορία είναι λανθασμένη.

1. Χρονικό ορόσημο για τη συστηματική καλλιέργεια της Λατινικής γλώσσας και την παραγωγή αξιόλογων κειμένων θεωρείται το 240π.Χ.
2. Ο Κικέρωνας έγραψε «πως η Ελλάδα, ενώ κατακτήθηκε, κατέκτησε τον άγριο νικητή και εισήγαγε τις τέχνες στο αγροτικό Λάτιο».
3. Η ώριμη ρωμαϊκή λογοτεχνία διακρίνεται από αισθητική αρτιότητα και την έκφραση του ιδιάζοντος ιδεολογικού πλούτου της ρωμαϊκής κοινωνίας.
4. Οι κλασικοί Ρωμαίοι λογοτέχνες καλύπτουν όλο το ειδολογικό φάσμα της λογοτεχνίας.
5. Ο φιλοσοφικός και πολιτικός στοχασμός αυτονομείται από τα ελληνικά πρότυπα και οδηγείται σε προσωπικές επιλογές και κατακτήσεις.

Μονάδες 5

B2. Να γράψετε 1 (μία) λατινική λέξη, από τα παραπάνω κείμενα, που να έχει ετυμολογική συγγένεια με καθεμιά από τις λέξεις της νέας ελληνικής που ακολουθούν: **γνήσιος, επόμενος, δίδαγμα, πετρέλαιο, λευκός, λειψυδρία, μινιατούρα, όμοιος, εσθήτα, ιδεατός.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ

Γ1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

- nobilissimi generis:** κλητική ενικού
quidam viri: δοτική πληθυντικού
salutationum talium: αφαιρετική ενικού
haec verba: γενική ενικού
multas imagines: γενική πληθυντικού
rem publicam: αφαιρετική ενικού
aliis sermonibus: γενική ενικού

Μονάδες 7

Γ1β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

- nobilissimi:** επίρρημα στον θετικό βαθμό
pravissimi: επίρρημα στον συγκριτικό βαθμό
domi: αιτιατική πληθυντικού
nullam: δοτική ενικού
multas: γενική πληθυντικού στον συγκριτικό βαθμό
bene: αφαιρετική ενικού ουδετέρου γένους στον συγκριτικό βαθμό
pater: γενική πληθυντικού
istae: αιτιατική ενικού ουδετέρου γένους

Μονάδες 8

Γ2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τον σχηματισμό των περιφραστικών τύπων να λαμβάνετε υπόψη το υποκείμενο).

consecuti erant: γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα

expulsus est: β' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή

deprehensi sunt: δοτική γερουνδίου

didicit: α' ενικό οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή

attulit: β' ενικό οριστικής ενεστώτα στην άλλη φωνή

perdidi: μετοχή ενεστώτα στην ονομαστική πληθυντικού του ουδετέρου γένους

risit: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή

reliquerunt: γ' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα στην άλλη φωνή

proponebam: απαρέμφατο παρακειμένου στην ίδια φωνή

extraxit: γ' ενικό υποτακτικής υπερσυντελικού στην άλλη φωνή

induxit: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή

obiecit: απαρέμφατο συντελεσμένου μέλλοντα

nolis: α' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα

times: γ' πληθυντικό οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή

faciant: ίδιος τύπος στην άλλη φωνή

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων : **generis, salutationum, quanti, nobis, sermonibus.**

Μονάδες 10

Δ1β. «**quin calva esse nolis**» : να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης (μονάδα 1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 3) και να δηλώσετε τη συντακτική λειτουργία της (μονάδα 1).

Μονάδες 5

Δ2α. «**Marco Tullio Cicerone et Gaio Antonio consulibus**» : να αναγνωρίσετε τη φράση συντακτικά (μονάδα 1) και να την αναλύσετε με όλους τους δυνατούς τρόπους (μονάδες 2).

Μονάδες 3

Δ2β. «**Audita salutatione**»: να μετατρέψετε τη μετοχή στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

Μονάδες 2

Δ3α. «ad intuendum» : να αντικαταστήσετε το γερούνδιο από γερουνδιακό εννοώντας αντικείμενο το «imagines».

Μονάδες 1

Δ3β. «ad imitandum» : να αντικαταστήσετε τη φράση με δευτερεύουσα πρόταση ισοδύναμη συντακτικά.

Μονάδες 2

Δ4. «quae iacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet» : να τρέψετε τον υποθετικό λόγο σε όλες τις χρονικές βαθμίδες της ανοιχτής υπόθεσης.

Μονάδες 3

Δ4α. «Tum interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva»: Να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ με όλους τους δυνατούς τρόπους.

Μονάδες 2

Δ4β. Cum illa respondisset «ego, pater, cana esse malo», mendacium illi pater obiecit : Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με ρήμα εξάρτησης το υπάρχον.

Μονάδες 2

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μολύβι μόνο για σχέδια, διαγράμματα και πίνακες.
5. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων